

SISTE NYTT

Tirsdag, den 13. februar 1945.

Nr. 37.

2. årg.

V V

London, 12, 2. 1945, kl. 18.30.

VEST. I de hollandsk-tyske grænsetrakter avanserer britisk-kanadiske styrker, men møter hardere motstand. I den tyske by Klev raser det voldsomme kamper mellom ruinene, og det meldes i ettermiddag at tyskerne nå er fordrevet fra byen bortsett fra enkelte snikskyttere. Den hollandske by Gennep er blitt inntatt etter hard kamp, og den lille grønseby Kæken er også erobret. 2/3 av Reichswald er nå ryddet av de allierte som hittil under offensiven har tatt over 4.000 fanger. I Eifelavsnittet står 3. amerikanske armé ved elven Prüm på begge sider av byen med samme navn, og det meldes at halvparten av denne er på amerikanske hender. Andre avdelinger av 3. armé er kommet over Saarer ved Echternach og nærmer seg byen Erzen som ligger 5 km. lenger nord og i Siegfriedlinjen.

Midtvegs mellom Hagenau og Rhinen har den 7. amerikanske armé erobret Oberhofen og står i voldsomme kamper om Drusenheim.

LUFTKRIGEN. Allierte bombefly har angrepet tysk jernbanetrafikk over hele vestfronten og ødelagt eller skadet 100 lokomotiver og 750 jernbanovogner. 16 jernbanestasjoner er blitt kraftig bombet, og jernbanemål ved Köln, Bonn, Koblenz og Mainz angrepet.

London, 13.2.1945, kl. 0.20.

VEST. De britisk-kanadiske tropper har fortsatt framgang og har inntatt byen Klev. De fortsetter nord og syd for byen. 3. amerikanske armé har erobret byen Prüm. I syd har amerikanske tropper serangt i luften domningen ved Koms, 10 km. nord for Basel, og gått over Rhinen.

ÖST. I Schlesia er byen Bunzlau, 120 km. vest for Breslau, inntatt av russerne. Breslau er nå næsten helt isolert.

I Pölsk Schlesia er Bielske erobret. Over 100 steder i Nedre Schlesia er inntatt.

ÖST. Marsjal Sjukovs tropper har stadig god framgang i Pommern, og Märkisch Friedland vest for Deutsch-Krone er inntatt. Ifølge tyske meldinger samler marsjal Sjukov store styrker foran Berlin.

Marsjal Konjovs tropper utvider stadig sin brohode nord for Breslau og har brutt den tyske Oder-linjen. Overveldende Sovjetstyrker strømmet over Oder på begge sider av Breslau, særlig nord-vest for byen. Ifølge russiske korrespondenter er marsjal Konjovs forsering av Oder det største slaget tyskerne har mottatt hittil. Foruten Liegnitz og Hainau ble følgende 4 byer i dette avsnitt tatt i går: Neumarkt, Kanth, Steinau og Lüben.

I Övre Schlesia er byen Pless erobret.

I Athen ble det kl. 4.30 i morges etter 1 timens forhandlinger undertegnet en overenskomst mellom den greske regjering og EA etterat det var oppnådd full enighet om de forskjellige spørsmål. Fredstraktaten vil bli undertegnet i ettermiddag. Ifølge overenskomsten skal det finne sted alminnelig valg for årets utgang, og det greske folk skal innen samme tid ha uttalt seg for eller mot komgedømme. De embetsmenn og statsfunksjonærer som er utnevnt av Metaxasregjering eller senere tyskvennlige regjeringer vil suspendert med redusert lønn.

-- V --

CHURCHILL, ROOSEVELT OG STALIN har sendt ut en erklæring om resultatet av sitt 8 dagers møte i Jalta på Krim. Det heter blant annet at de tre allierte vil få hver sin sone av Tyskland, Frankrike likeledes hvis det ønsker det. En sentral kommisjon bestående av representanter fra de allierte nasjoner skal nedsettes i Berlin. Det hersker fullstendig enighet med hensyn til de polske spørsmål. - Betingelsesløs overgivelse vil bli avtvunget Tyskland, all krigsindustri må ødelægges og kontroll ført med den øvrige industri.

DE STORE TRÄRNE.

N.S. propagandaledér Willy Klevenberg er - formentlig gjennom sine illegale for- bannelser - kommet over et nummer av "Siste Nytt" for 12. januar 1945. Vår lille artikkel om De store trærne har inspirert herr Klevenberg til en tospaltet artikkel i Aftenposten nr. 68 for 9. februar, hvor han legger for dagen store forstlige egen- skaper. Riktignok må det betegnes som en meget tvilsom åre å bli sitert og kommentert i Aftenpostens smusspalter for tiden, men som forholdene ligger an, med vår be- grensede produksjonskapasitet og vanskelige trykningsforhold, kan vi ikke annet enn ut- tale vår glede og tilfredshet over også å få anledning til å bruke den såkalte "le- gale presse" som distribusjonsapparat for våre betraktninger.

Vi skrev om de store trærne i Norges historie, høvdingskikkelse, de store personlighetene, landets ledende menn gjen- nom tidene i vitenskap, kunst, litteratur, politikk o.s.v., alle de menn og kvinner som har gjort Norges navn kjent og æret i verden og gitt det evighetens stempel. Vi pekte på den rike arven vi ved dette hadde fått av våre fedre og den plikt som lå på en hver av oss til å verne om disse verdier for oss selv og våre etterkommere. Men vi nevnte ingen navn fordi vi visste våre lesere ville forstå hvem vi siktet til.

Herr Klevenberg har imidlertid - later det til - vært engstelig for at våre lesere kanskje kunne misforstå artikkelen og har elskverdiggst gitt en rekke navn med mange interessante kommentarer. At herr Kleven- berg's forstlige kunnskaper ikke går så langt at han oppfatter at blant de store trærne i Norges historie behøver ikke alle nødvendigvis å være like store, er jo be- klagelig, men mere var vel heller ikke å vente. Det som imidlertid synes å ha vakt større bekymring hos ham, er tanken på at kanskje ikke alle er tatt med.

Knut Hamsun f. eks. Vi kan berolige herr Klevenberg. Knut Hamsun var et av de store trærne, men det ble ikke hugget da tiden var inne. Døden, livets førstmann, gikk forbi, og det ble glemt. Det ble en overåring. Slik er det gått med så mange. Sevjen rekker ikke opp til toppen og grenene og stammen tørker ut og dør. Det blir gamle trær, slik vi ser dem på bilder av

Lars Hertervig og August Cappelen. Det er Knut Hamsuns tragedie at han ikke fikk lov til å dø. Nå er det blitt van- skelig å huske hva han engang var.

Også Quisling vil Klevenberg gjerne legge et godt ord inn for, som rimelig kan være. Det er så, Quislings navn vil for alle tider være knyttet til Norges historie. Han samlet det norske folket til kamp mot overfallsmennene; han er den virkelige skaper av Den norske Hjemmefront. Men regne ham blant "De store trærne" kan vi nok ikke. Det ble Quislings skjebne å slå rot på fjell- grunn; der lå litt jord i en sprekk i fjellet hvor røttene fikk feste. Det er Quislings tragedie at han ikke fikk vokse i den dype fruktbare jorden som er det norske folkedypet. Men et tre uten dype røtter i fedrelandets jord kan aldri bli stort, det må falle:

"Mærk hvor du står
du dagens norske brøder,
Tyd tidens tegn,
med den er du i pagt."

POLITIDEPARTEMENTETS JUDASPENGER.

Politidepartementet har lovet ut en belønning på inntil kr. 100.000,- for den som gir statspolitiet opplysninger som fører til pågrepelse av sabotører, og departementet legger til at opplysningene vil bli behandlet med streng diskresjon.

Politidepartementet tror kanskje at det på den måten skal få sette en stopper for sabotørene og deres aktive innsats. Men sabotørene lar seg ikke skremme. In- gen som vil kalle seg norsk, vil vende seg til statspolitiet og anmelde en aktiv kjem- per i hjemmefronten for å erhverve seg no- en judaspenger. Angiveri og forræderi hø- rer nazismen til. Vi som er norske må og skal hjelpe sabotørene hvis de skulle trenge vår hjelp. Og skulle vi få kjenn- skap til nazister som er på veg til poli- tidepartementet for å tjene sine judas- penger, må vi straks sørge for at slike blir uskadeliggjort. Det er vår plikt som nordmenn.

VI GRATULERER.

Prinsesse Astrid fylte i går 13 år.